

Kálaad Zhâk nyó á cilə yé Isâ í dúgyá nə Kálaad mə Zhâk yí

Zhâk nyə á cilə okrîsten shú nə bwé mpúg kuú njəond bwé jéla nə kyey mpédúgá nyán dí yí nə váál bwé jéla nə cugə nə buud bwé cúgé okrîsten wá yí.

A ngə ci isâ ηkí bulya:

- (1) Sâ í dúgá nə fəg yí: fəg í də wú wé Zembî (1.2-8).
- (2) Sâ í dúgá nə məbúwa nə kúm, məkugulu nə məbwəbúlán, fwámé yəbó í jéla nə də nyín nə misóólúgú yí (1.9-27).
- (3) Zhâk ηgə lámusa nə dúlə ηwa búúd nə mímbéégí gúfúgád (2.1-13).
- (4) Sâ í dúgá nə búgə nə misóólúgú yí (2.14-26).
- (5) Júm nə fwámé fəg (3.1-18).
- (6) Cug á mpédúgá buud mimbii myêsh (4.1-5.6).
- (7) Jísów nə nadâ məjəgula, nə mikwíindyá (5.7-20).

Nkúmba sâ á ηgə bándulə okrîsten yí jísə nə «búgə jí kú nə misóólúgú yí jísə mbimbə» (2.26).

Məbádá

¹ Mə Zhâk, lwaá mə Zembî bá Cwámba Yésus-Krîst, mə wé mə cíló bí kálaad éga. Mə bédá bí bwán ó íbeend wúm nə íbá bí á mə cima kə ηgə cugə məshí məshí wá.

Məkugulu mə də lulushi búgə mə múúd

1:1 Zhâk: Mat 13.55; Mis 12.17; 15.13; 21.18; 1Kr 15.7; Gal 1.19; 2.9; 1Pr 1.1

² Bwaanḡ, məkugulə məsh bí mə bwámá nə ndí má má jəlá nə bə bí njí sâ məshusug, tɔɔ məsə wáyé mbií tɔɔ wáyé.

³ Bí mə jəlá nə gwág məshusug ntó nə mpülə ná búgə jín í ká ntɔ məkugulə, bí bə nə jísów.

⁴ Njí, í jii ná jísów jɔɔḡ gwáməfwó í cásuləg bí séy jé mílámúd, shú ná bí bəg ocúmbá buud, milwándúlá, kú ná fúfə nə tɔɔ jɔ fúlú ḡgwûd.

⁵ Í ká bə nə fəg í ḡgə fúfə ḡgwól múúd á gwoonḡ jín, a gwáámbug Zembî, Zembî é yə nyə. Nəcə Zembî má də sá yána nə muud yêsh, á də ntăg sá dwo nə jɔ lâm, kú nə məjumâ.

⁶ Njí, í jii nə muud mə gwáámbug yé gwáámbug nə búgə, kú bə nə milám mímbá. Muud mə sá milám mímbá yé ji nda ikwɔ́ í m̃ḡ ḡkwɔ́ mə də yāḡgulə kənd ká kənd ká yí.

⁷ Mbií múúd wɔɔḡ kú yímbê nə téduga ná nyə é ləg sâ wə Cwám̃ba.

⁸ Nəcə muud məzhigə ji milám mímbá, nyə ádé mpu bə ḡkúmba zhí ja á céél sá sâ yí.

⁹ Mbúgula jí nə məbúwa yé gwágug məshusug ná Zembî nyə a mə b̃n nyə gwôw.

¹⁰ Nyɔɔḡ mə yídá bə nə kúm yé bəg nə lúú nə s̃ḡ nə a bəle shí, nəcé a bá cɔ́ nda fúláwa á jugú, kú bwey.

¹¹ Fúláwa mə də bə, yásó í ká námá shigushi, məgwɔ́ mə mə shwéesh ká, fúláwa mú bwaambəwo, ijɔɔ byé í mú sh̃n. Námá mbií ḡgwûd wɔɔḡ wə múúd kúm mə bá ḡgə bwaambəwo, misólúgú myé myêsh mí ḡgə sh̃n yé.

1:2 Rom 5.3-5; 1Pr 1.6-7
21.21-22; Ifz 4.14

1:9 2.5

1:5 Mik 2.6

1:6 5.13; Mat 7.7;

1:10 Zhb 14.2; Sôm 90.5-6; Iza 40.6-8

1:10 5.1

12 Muud mə jísow mákugulə kú fúfug yé nywáá má jəla, nəcé á ká bá shîn ntɔ məkugulə, a bá lég cug á kandugə kandugə, mpóógú nyɔɔng wə Zembî nyə á kaag buud bwə ηgə cɛel nyə wá yí.

13 Ja múúd mə bwə má nə məbwəbúlán yí, a nda bæeg ci nó: «Zembî wə ηgə bwəwələ mə»; nəcé muud cugé nə ηkul bwəwələ Zembî, nyə ádé námə bwəwələ búúd.

14 Í yidá bə ná, muud nyəməfwó iyéesh byé wə í də julə nyə, kənd nyə lám *mísómúd;

15 ná ndeé, ja íwímbug í má ηwa bum yí, sám í mú byél; ja sám í má wîy yí, í mú sá ná muud yág.

16 Yé bwááηg má búl cɛel wá, kúgá shiig mányúul!

17 Fwámé ísâ Zembî má də yə búúd yí, nə mənywa məsh sá ηgə bwəma nə ndî má, má ηgə zhu gwôw, wə Sóηgú má də wéeshəli máηkenya yé; a jî njî mbií ηgwûd kú cénd.

18 Sóηgú wúsú wəηgú nyəməfwó nyə á bə nə jɔjɔ tádúgá jé ná a zə byâ shé, a mú zə byá shé nə ciyá jí búbélé yí. Byálə nyə á byá shé yí wəηgú wúsə shú ná shé bág mpumá ashúshwóógú á ísâ á má té yí.

Də gwágulə, ka də sâ

19 Yé bwááηg má búl cɛel wá, bi má jəlá nə mpu ná muud má jəlá nə də lɛel gwágulə, njî nda lɛel lás, nda lɛel gwág mpimbə.

20 Mpimbə múúd mə gwág yí, í cúgə nə ηkul wéeshəli sâ jí tútəlí mísh má Zembî dí yí.

1:12 5.11; 1Kr 9.24-25 **1:13** Mik 19.3; 1Kr 10.13 **1:14** Rom 6.19-21; 7.7-10; 1Yn 2.16-17 **1:17** Mət 1.14-18; Mat 7.11 **1:18** Yuá 1.13; Rom 8.19-23; 1Pr 1.23 **1:19** 3.2; Mik 15.1; Ekl 7.8-9

21 Gwá wá má cí nà bí ná, myaasugá mälwaagwo mêsh nà mbíya gwólə mílâm; myaasugá myo, bí ka lág kéel Zembî nyə á bɛ bídí yí, bí lág dwo nà lám ná shɛɛ; dwá wá dí nà ŋkul sá ná *mishíshim mín mí dúgúg cug.

22 Ságâ nda kéel má Zembî í ŋgá cí ná, bí kú dɛ gwágulə gwágúlóg, bí a bá ŋgə shiig biméfwó.

23 Nəcə, ŋkí muud mə gwágúlá kéel gwágulə gwágúlóg a kú sá nda í ŋgá cí ná, muud wəŋgú ji nda muud má shîn dág mpwóómbú yêñ dí,

24 ná ndéé a kyey. Ja á má kyey yí, a má lɛɛl wusa nda mpwóómbú nyé í ámə bə ná.

25 Nji, muud mə mpú kənd mísh məcɛɛ má Zembî dî nda dɛ gwágulə ná ndéé wusa yé, nywáá má jəla. Məcɛɛ məŋg má cúgé nə iwushî, máá má dɛ yîl búúd mányámád. Nji, shú ná í bág ná a má jəla, í jii ná a nádag nə mwo, a dɛ sá nda má ŋgá cí ná.

26 Ŋkí ŋgwól múúd mə tédúgá ná a ŋgə cugə mbií Zembî mə gwág nywa yí, á ká ŋgə shiig nyúul nda yidá dɛ bii mpu yé, muud wəŋgú yábə yé wúsə sá cwag.

27 Yábə Zembî mə gwág nywa yí, fwámé yábə wúsə ná: dɛ téduga bwán ó nyulú nə mikúsé mí búdá *íncwaw í ntug mí ŋgə bwəma nə ndí yíid, ka baagulə nyúul nda kala mälwaagwo mâ cug á shí ga.

2

Mímbéégí mpádúgá buud mí anywáyé

1:21 Kol 3.8; 1Pr 2.1 1:22 2.17; Mat 7.24, 26; Rom 2.13 1:25
2.12, 24; Sôm 19.8; Yuá 13.17; Rom 8.2; Gal 6.2 1:26 3.2, 10; Sôm
34.14; 141.3 1:27 Sôm 10.14, 18; Iza 1.17; Mat 25.35-36

¹ Bwaanḡ, kúgá ða sá ná, bi ḡgá *búgula Yésus-Krîst, Cwám̄ba íshé á milwaná, bi ḡgá nyiḡgá baam nã bóól búúð ntɔ bóól.

² Nãcé ná, ja í wóós ná, bi njúl sɛɛḡgá jínáð, ḡgwól múúð zã nyíi a njúl nã ilwondó í or nã mimbwéédí mí álal-ḡkul, gúl ntágúlá-ntágula mú námá zã nyíi nã isala.

³ Nkí bi má ḡwa múúð jí nã mimbwéédí mí álal-ḡkul yé nã mǝjilã, bí nã né ná: «Zaá ji wa fwámé jiyad», bí nã ntágúlá-ntágula ná: «Tówúg na tǝtǝlí», ḡkí ntág ná: «Jig wa kúl má ða tǝl mákuú gaád».

⁴ Ja bí má sá ntó yí, ḡgaá ná bi má wá mímbéégí mpédúgá buud wé ni? Nḡaá ntó má lwó ná bí ḡgá bigas buud bi njúl nã bów-bôw mítédúgá?

⁵ Yé bwááḡ má búl cɛel wá, gwágúlágá mǝ. Ye Zembî nyã a shígé féesh mímbúmbúwá shí ga dí ná mí bég nã kúm búgá ði? Nyã á kaag buud bwé ḡgá cɛel nyã wá Faan, ḡgaá nyã a má sá námá ná mímbúmbúwá mí bég nã kɔw Faan ðɔḡḡúð?

⁶ Ká bi bân bi ḡgá dúg mímbúmbúwá mpyóḡ nã mpyóḡ. Ozé bwé ḡgá lwó bí cúḡ, ḡgaá mikúkúm? Nḡaá bwó wé bwé ḡgá kã nã bí mámpáánzã má mílású?

⁷ Nḡaá bwó wé bwé ḡgá jág lás nã jɔjɔ jíná lú Krîsten búúð bwé á gwiid bí yí?

⁸ Micilyá mí ḡgá lwó ná cɛɛ mǝ Cí wúsá *Krîst í ḡgá ci ná: «Cɛelug múúð yêsh jisá wo kúná-kúnã yé nda wó céél wóméfwó ná.» Nkí bi mǝ lwándálã cɛɛ ðɔḡḡúð, bi mǝ sá jɔ sóólúgá.

2:1 2.1-9; Mbá 1.17; 10.17; 16.19; Mbá 19.7; Zhb 34.19; Sôm 82.2; Mik 24.23; Mat 5.45; Mis 10.34; Rom 2.11; 10.12; Gal 2.6; Ifz 6.9; Kol 3.25; 1Pr 1.17 **2:5** 1.9; Luk 6.20-21; 1Kr 1.26-28; Mbá 2.9 **2:8** Lav 19.18; Mat 22.39; Rom 13.9

⁹ Nji, ja bí mǎ dɛ wá mímbéégí mpédágá buud yí, bí mǎ dɛ sêṁ; Mǎcɛɛ mǎ lwó ná bí mǎ jǎla nǎ intágúlí í búúd bwǎ mǎ caam mǎcɛɛ wá.

¹⁰ Mpugá ná múúd mǎ ká bɛ mǎmpándí mâ Mǎcɛɛ mǎesh ná ndéé a wush nji nǎ ɲgwúduḡâ, a mǎ byaagulǎ nǎ mǎesh.

¹¹ Nǎcé muud nyǎ á ci ná: «Ci wo kú sá mínɔmb» yé, nyǎ námǎ wǎ nyǎ á ci ná: «Ci wo kú gwú múúd». Njǎkí wɛɛ wo ádé sá mínɔmb, nji wo mǎ gwú múúd, wo músǎ caam mǎcɛɛ.

¹² Ntǎ, duḡá lás, nǎ dɛ sá ísǎ bí ɲḡ mpu ná bwǎ bá sámǎ bí mílǎsú bɛɣlǎ cɛɛ í dɛ yíl búúd mǎnyámád yí.

¹³ Nǎcé, buud bí kú gwág búúd cɛy lámád wá, bwǎ bá bwǎma nǎ sémbýé mílǎsú á kú nǎ mǎcɛy mǎ lâṁ. Buud bwǎ ɲḡ gwág bóól ɲkúɲkwǎɲǎ wá, ɲkúɲkwǎɲ í dɛ ntɔ sémbýé mílǎsú wǎɲ.

Búḡá jí kú nǎ misóólǎḡú yí jí fudǎ

¹⁴ Bwaanḡ, njǎkí muud mǎ ci ná a jí nǎ búḡá, nji misóólǎḡú kú nyîn, wǎɲ mbií búḡá í é kwíínd nyǎ jííd? Í é cɛḡ nyǎ?

¹⁵ Njǎkí *mínyɔɲê wún á mudúm njǎkí á mudá ɲḡ fúfǎ nǎ sǎ mǎ bwáád, njǎkí ntâḡ ná a ɲḡ fúfǎ nǎ idêw yǎ dâɲ jwêw,

¹⁶ ɲgwól múúd á gwoonḡ jín mú ci nǎ nyǎ ná: «Wo ɔ kǎ ná shɛɛ; kaág bwáád, wo dǎ!» Njǎkí a ci ntǎ nji nǎ mpu, kú yǎ nyǎ sǎ í ɲḡ jíí nyǎ yí, ntǎ nyǎ é kwíínd nyǎ jííd?

17 Ntó námá wə búgá jísə yé. Wó ká bæ nə búgá, nji kú nə misóólúgú, búgá gwô jísə fudá.

18 Nji, ηgwól múud ji nə ηkul ci nə ηgwól ná: «Wεε ji nə búgá, mεε nə misóólúgú.» Lwóg ná mə búgá gwô nda nə misóólúgú, mεε mə e lwó mádí misóólúgúd ná mə ji nə búgá.

19 Wo ηgə *magulə ná Zembî ji nji ηgwûd, wo ηgə mpu sâ; nji, məjamb mə ηgə námá magulə ntó, mə ηgá lilya.

20 Wo muud jí kú mpu dɛ faas ísâ yé, ye wo cɛel mpu ná búgá jí kú nə misóólúgú yí í akwííndé tɔɔ sâ?

21 Ngaá Zembî nyə á ηwa mpáámbá íshé *Aburaham ná tətəlí muud mísh mэд nəcэ a yánálə mwân yé *Izaag tâη *mətúnuga *alatâr dî.

22 Wo adúgɛ? Búgá jé í á bæ mbádúgá nə misóólúgú, byêsh í ηgá sêy; misóólúgú wə mí á zə sá ná búgá jé í bág ncindí.

23 Ná ndɛé, í mú bæ nda Kálaad Zembî ηgá ci ná; ná: «Aburaham nyə á *búgula Zembî, Zembî mú lɔ nyə búgá jé jɔɔηgú, a mú ci ná Aburaham ji tətəlí muud; bwə mú gwiid nyə ná shwə mə Zembî.»

24 Bi mə dúg íí? Zembî mə ηwa múúd ná tətəlí muud nəcэ misóólúgú, kú bæ nji nəcэ búgá.

25 Ntó námá wə Ráhab mudá janga nyə á bæ yé. Ngaá ná Zembî nyə á ηwa nyə ná tətəlí muud nəcэ sóólúgú nyə a sá yí? Nəcэ, buud bwân ó *Izarəyêl bwə á kənd wá, Ráhab nyə a lég bwo nyádí njów, a mú sá ná bwə kyéyug zhíí shúsúd.

2:17 Gal 5.6, 16, 22-24; 1Yn 3.18 **2:19** Mbá 6.4; **məjamb:** Mat 8.29; Mak 1.24 **2:21** Mət 22.9, 12; Rom 4.1-5, 13-16, 19-22; Heb 11.17 **2:23** Mət 15.6; 2Ib 20.7; Rom 4.3 **2:25** Zho 6.17; Mat 1.5; Heb 11.31

26 Nyúúl nyísá kú nə *shíshim yí, nyísə mbimbə; ntó námá, búgá ji kú nə misóólúgú yí jísə mbimbə.

3

Jûm dúsə wagɥwo wagɥwo sâ

¹ Bwaanɔg bi mə mpú ná sá buud ɲgə jííɔuli wá, Zembî mə bá bə nə ɲkúd wúsú sémyé mílósúd ntə bósól búúd wáɲúd. Ntó, í ajíyé ná bi bəg zhwog oyííɔuli ɲkí bulya,

² ɲacé shé bēsh shé má dɥ kwab mímbii mimbii. Múúd mə ká bə kú dɥ kwab nə lésú á mpu yé, nyíni nyé má bə váál í jéla yí, nywáá ji námá nə ɲkul mpu bii nyúúl nyé nyēsh.

³ ɲgaá ná shé má dɥ shwaam íkabəlí ɲkwánz mpu dí shú ná í sáág shé məgwág, ná ndéé shé ka bə nə ɲkul mə kánd bwo mányúúl oncindî kúl shé má céel yí? ⁴ Námá nda ititíma, bísə məma ísâ í anání, ɔɲkwə ó anánî wə bwə dɥ sá ná í kyéyug. Nji, tɛem bə ntó, ɲkúɲkwaawé cíg-cíg wə má dɥ sá ná titíma kág kóómb jēsh muud ɲgə julə nyə yé má céel yí.

⁵ Ntó námá wə jûm dúsə yé. Í tɛem bə kúkúl nyúul cíg-cíg, dúsə nə ɲkul dɥ mamɥda nə í ɲgə sá məma ísâ. Bi má dúg íí? Kukúdá cíg-cíg í jígal məma jugú.

⁶ Jûm dúsə námá kuda, dúsə jiya olííɲgî sádí íkúl í nyúúlúd. Í ɲgə lweegɥshi nyúúl nyēsh. Jûm í ɲgə wá shé kuda ícug dí, wú byéléd kə wósós shwiyud. Kuda jəɔɲg í ɲgə zhu kuda á kandugə dî.

⁷ Muud nyə a má kwááf mímbii mí ócúdu myâ jugú myēsh, təɔ inunú, təɔ ocúdu bwə júlá mímwə shí wá, təɔ ocúdu wá mâɲ, nyə a má kwááf bēsh.

⁸ Nji, kú nà tɔɔ muud ηgwúd nà ηgwûd jí nà ηkul kwááf jûm yé. Jûm dúsə bów-bôw sá cúgɛ nà ηkul jí ná shɛɛ yí, dúsə nà gwoog ná cwóó.

⁹ Shé mǎ dɛ balan nà jûm íshé, dɛ ságusə Sóóηgú íshé Cwám̄ba, shé dɛ námǎ balan nà jûm dɔɔηg dɛ lweem búúd Zembî nyə kwambələ yuug jéd wá.

¹⁰ Mpu ηgwúd nà ηgwûd í wééshúlí íbwádán wééshúli málweemyâ. Mbô bwaanη! Í ajéláyé nà dɛ bə ntó.

¹¹ Ye ncwuη nyí nà ηkul wééshúli mǎjúwó mǎ ancúncwôη nà mǎ águgwulû luun ηgwûd dí?

¹² Bwaanη, ye líí *figyê jí nà ηkul wúmə íbumə í olivyê? Ye fambá *vínə jí nà ηkul wúmə íbumə í figyê. Ncwuη í dɛ wééshúli mǎjúwó mǎ ca nà ca yí í cúgɛ nà ηkul nyinηə wééshúli zhizhe mǎjúwó.

Fwámé fɛg í dɛ zhu wá Zembî

¹³ Zǎ jí nà fɛg nà cóη nà bídí yé? Muud wɔɔηg lwóyág ntó jɔ kuú njɔənd jéd, a dúg sá isâ nà lám ná shɛɛ, nà fɛg.

¹⁴ Í ká yida bə ná bí ηgə bə nà mbíya lâm, nà mǎfendyâ mílámúd íí, kúgá yímbê nà ηkêny mǎnyúul ná bí búsa nà fɛg; jísə bí ijǔǔ.

¹⁵ Fɛg nyɔɔηg í áηgê nà zhu wá Zembî; nyísə fɛg á shí ga, fɛg á iyéesh í nyúul muud, fɛg minjumbálu.

¹⁶ Nəcɛ, kúl jí ná, bóól mpii bóól, bóól fendya nà bóól yí, isâ dɛ s̄y ncúg-nculê, bów-bôw mísóólúgú dɛ bə mímbíí mímíí.

¹⁷ Fɛg í dɛ zhu wá Zembî yí nyáá í dɛ bə ná fwǔ-fwǔ, í dúgə cɛɛl mǎtala. Fɛg nyɔɔηg í ádé bə nà

cwambulá, í ðu bæ fæg á ñkwambulə, í ðúgə bul gwág búúd cey lámúð, ðu bul sá jə mísóólúgú, kú nə mbéégí mánkəómá, kú nə məkəñ.

¹⁸ Buud bwə ñgə wá mətala mpədúgá buud wá, bwə ñgə bæ mpəg mətala ðí. Mpəg jəñgú ka ñgə wúmə bwo cug á otátəlí.

4

Mbúgula nyə ajáláyé nə bæ mûlâm mímbá

¹ Jí í ñgə sá nə bí bág nə icwoomb nə igwáná? Nyaá nə jísə nəcé iyéesh í zhwiimbyálə nə cug í ñgə sá lúmbúlí mányúúl mán ðí?

² Bí ñgə wám̄b isâ, ñjì bí kú ñgə bíi byo; nə ndeé, bí mú ñgə bæ nə yéesh gwúlə búúd. Bí ñgə jì isâ, ñjì bí cugé nə ñkul bíi byo; nə ndeé bí mú ñgə bæ nə ozhuyâ, ñgə gwána igwáná. Bí anğê nə bíi nəcé bí anğê nə gwáám̄b Zembî.

³ Bí tɛɛm ntâg námə gwáám̄b íí, bí kú bíi, nəcé bí má ðu gwáám̄b nə bów-bôw tédúgá, ñjì shú nə bí mə lwándúlá iyéesh bín yâ zhwiimbyálə nə cug.

⁴ Bí búəsə osóol ə mínəomb; ye bí ampúyé nə bí má ká bæ mánywa mâ shí ga, bí má fəm Zembî? Ntó jì nə muud mə cę shwə nə shí ga yé, má bæ zhízhín mə Zembî.

⁵ Jí cilyá Kálaad Zembî ðí nó:
Zembî nyə acéélé nə
gúl sâ í zég shwə wú nə Shíshim
nyə á sá nó í zég jì shédí yí*.

3:18 Mat 5.9 **4:1** Rom 7.5; 1Pr 2.11 **4:2** 1Yn 3.16 **4:4** Mat 6.24; Yuá 15.18-19; 1Yn 2.15 * **4:5** Bóól bwə ci ná: «Shíshim Zembî nyə a sá nó í zég jì shédí yí í bul bæ nə wú».

Ye bi mə tédúgá ná ja Mícilyá mí ηgá ci ntó yí, jísə zhizhe icigá-cigə?

⁶ Mbô! Zembî má yidá bul bæ nə mpaam. Sâ jəəŋg wə Mícilyá mí ηgá ci yí, ná:

Zembî má də lumbəli nə buud

bwə də ηkēny mányúul wá;

nji, bəəŋg bwə səl bwáméfwó shí wá,

a sá bwo mpaam.

⁷ Ná ndéé, bídúgá ná Zembî jwúg nə bî; dɔgá ləl lúu nə Njwû məjamb, nyə e fúndə bí, a kə shwóg-shwóg.

⁸ Shíshúgá Zembî kúná-kúnə, nyə e shísh námə bí kúná-kúnə. Yé osól ɔ *mísəm, gusagá məbwə; bí buud wá milám mímbá, fúbúgá mílám.

⁹ Maguləgá məntágula mún, bi gwág bíméfwó cey lámúd, bi mú jii mányúul. Kúgá ná ηgə gwo, yidagá jii; yəwugá dúlə fánda gwág máshusug ntó, yidagá shúsula.

¹⁰ Səlugá bíméfwó shí mísh má Zembî dî, a mú bá bân bí gwôw.

¹¹ Bwaəŋg, kúgá də ciya íciyá í ábúbôw. Wó ká ci *mínyəŋə woó nə muud ciyá ábúbôw, ηkí ntâg nə wo jéég nyə njagá, mpug ná wo má jág lás nə məcɛɛ, wo má jéég mácɛɛ njagá. Nkí wo jéég mácɛɛ njagá, mpug ná wo cúgə múúd mə báágúlə mácɛɛ yé, wo má yidá bæ múúd má də jéég mácɛɛ minjagá yé.

¹² Muud nyə á təl məcɛɛ, á də námə balan nə mwo yé, ji nji ηgwûd. Nyə wə jí nə ηkul sá nə muud cúgəg, nyə námə wə jí nə ηkul sá nə muud yág. Wo wə zə ná wo yág muud jí wo kúná-kúnə yé məbɛɛ?

4:6 4.10; Mik 3.34; Mat 23.12; 1Pr 5.5 **4:7** Ifz 6.12; 1Pr 5.8-9 **4:8**
 Sôm 18.21, 25; Iza 1.16; Zak 1.2-3; Mal 3.6-7 **4:9** Luk 6.25 **4:10**
 4.6; 1Pr 5.6 **4:11** Sôm 101.5; 1Pr 2.1 **4:12** Rom 14.4; 1Kr 4.5

¹³ Bi bâñ ntâg íí, bi má ðu ci ná: «ŋkí múús ŋkí mán sá é kə ŋgwála shús ŋgwála kel, kə ji wu mbú ncindí ŋgə sá mákîd bii mwaanê»

¹⁴ Í njúl ná bi ampúyé nda cug jín í é bæ mán ná; bi búsə nda ŋgúdá í ðu wóós fúfwálá ná ndéé í mú jimb yí.

¹⁵ Bi má jəlá nə yidá ðu ci ná: «ŋkí Cwám̄ba má magulə, sá é cugə, sá sá sá shús sá kel.»

¹⁶ Nji bi mú ŋgə ŋkêny mənýúul nə bəgəwa dán dɔɔŋg; váál ŋkényá nyúul dɔɔŋg dêsh dúsə ŋkí bôw.

¹⁷ Muud mə mpú ðu sá mánywa yé, á ká bæ kú sá mwɔ, a má sê̄m.

5

Mikúkúm mí s káálugə

¹ Bi bâñ mikúkúm ntâg íí, jügá mənýúul; kímúgá oŋkwimbyê nəcé məntágula má zə bii bî.

² Kúm dán í má bwo, mikáándé mín mí má dɔya óshê.

³ Or wún nə *mwaanê wún mú nə myáŋgulé; myáŋgulé wɔɔŋg í bá bwaagulə bí məbɛ́é mún. Í bá námé céég də bí mənýúul nda kuda í ðu də ná, nəcé bi má ŋkúnd kúm mwôw mágaád, í njúl ná shí í wál zə shîn.

⁴ Dugá, bi á ban ná bi ajénáyé nə olwaábulə bwé á ðu saag bí məmpəg ífambé wá. Myána bí á má mánda myɔɔŋgú mí ŋgə kîm ŋgə shwéman

4:13 Mik 27.1; Luk 12.18-20 **4:14** Zhb 7.9-10; Sôm 39.6 **4:15** Mis 18.21; Rom 1.10; 1Kr 4.19; 16.7 **4:16** 1Tm 6.17; 1Yn 2.16
4:17 Luk 12.47 **5:1** Mik 15.6; Iza 5.8-10; Amo 6.3-7 **5:1** 1.10; Luk 6.24 **5:2** Mat 6.19-20 **5:4** MmN 3.7; Ləv 19.13; Zhe 22.13; Mal 3.5

bî, Cwám̄ba á ñkul nyêsh má gwág óñkwiimbyê ólwaábulə bwé ñgá kîm wá.

⁵ Bi má cugə wa shí mishwun, ñgə gwú iyéesh bín, ñgə cugə cug nyanğá. Bi a má bwaag nda mimyáágé mí ócúdu bwé bá cígə jwów lú zâñ myá.

⁶ Bi mə dɛ bə ná, muud kú nə məbɛɛ́, bí yə nyə məbɛɛ́, bí gwú nyə, a kú ləl lúu nə bî.

Mbúgula bág nə jísow

⁷ Nə ndéé bwaang, ñgəgá nə jísow, kə kumə jwów Cwám̄ba mə bá zə yí. Bi má dɛ dí dóg í? Mbɔl məmpəg má dɛ ñgə bwánd nə nyə é bii jɔjɔ mpúmá í é wú nyə mándəlúd yí. A dɛ jísow nə ndéé ompú wá mətéédúlé nə wá məshíné nywɔ́.

⁸ Jísówúgá námé ntó; máándúgá milâm, nəcé Cwám̄ba wál bá nyinğə zə.

⁹ Bwaang, bóól bwé nda dɛ tədɛwa nə bóól, bi a bá ñwa məbɛɛ́. Dugá muud mə zə sám̄b shé milású yé tál mpumbéd í.

¹⁰ Bwaang, *buud ɔ mícúndé bwé á dɛ lás nə ñkul mə Cwám̄ba wá bwé á jug, bwé kú lámusa; ñwagá yuug nə bwo.

¹¹ Nda bí má mpú ná, shé ñgə cɪ ná buud bwé á bə nə zény kələ shwóg wá, báá bwé má jəla. Ngaá bi a shí gwáduga lân má Zhwôb; nyə á bə, a ñgə tɛem dóg mícún, a ñgə kə ñji shwóg nə shwóg. Bi a shí námé dóg cé Cwám̄ba nyə á kə shúgula təl nyə yí. Zembî ji bul bə nə lâm íñkúnkwon, á dɛ gwág búúd cey lámúd.

5:5 Zhe 12.3; 25.34 **5:7** Zhu 2.23; 2Pr 3.3 **5:8** Rom 13.11-12; 1Te 5.5-8; Heb 10.25, 37 **5:9** Mat 7.1-2 **5:10** Mat 5.12; Heb 11.32-38 **5:11** 1.12; MmN 34.6; Zhb 1.21-22; 2.10; 42.10-17

12 Bwaanɔ, sâ bí mǎ jǎlá nǎ tééd fwó mpu yí jí nǎ, ci bí kú dǎ kɛɛn jon lǎ gwôw, kú kɛɛn mǎndǎlu mǎ shí, kú nǎmǎ kɛɛn tǎo nyúl nkaanǎ íshús. Dugá ci nji «Haaw» ja í jǎlá nǎ bǎ haaw yí, ci «Mbô» ja í jǎlá nǎ bǎ mbô yí; dugá sǎ ntó shú ná bí bǎg bǎ kú nwa mǎbɛɛ ja Zembî mǎ bá cígal mǎlǎsú yí.

13 Nkí nɔwól múúd á na bídí nɔgǎ bwǎma nǎ min-jugú, a jǎgulag nǎ Zembî. Nkí nɔwól ji nǎ mǎshusug í, a séyug isusa sǎgusǎ Zembî.

14 Nkí nɔwól múúd á na bídí nɔgǎ bwǎs í, a jǎwúg ocúmbá buud wǎ *Dɔ lǎ óbúgǎla, bwǎ zǎg jǎgǎla nǎ Zembî shú dé, bwǎ nɔgǎ shúlǎ nyǎ mǎwúǎ jí nǎ mǎ Cwǎmba dí.

15 Bwǎ kǎ sǎ mǎjǎgǎla mǎɔnɔgǎ nǎ búgǎ, mbǎl í é cǎgǎ, Cwǎmba nyǎ é wɛɛl nyǎ tâl tǎtǎlǎ. Í kǎ ntǎg bǎ ná nyǎ a sǎ *misǎm, Cwǎmba juu nyǎ nǎ myo.

16 Ná ndɛé, dugá sǎ ná nɔwól kǎ magǎlǎ mǎsǎm myé wǎ nɔwól, nɔwól jǎgǎla nǎ Zembî shú mǎ nɔwólúgǎ, shú ná bí dúg yǎl. Mǎjǎgǎla mǎ tǎtǎlǎ muud mǎsǎ mǎ anǎkǎl-nǎkǎlǎ, mǎ dǎ séy.

17 Elí nyǎ á bǎ nǎmǎ nda shé. Nyǎ á jǎgǎla nǎ Zembî nǎ lâm yé wǎsh ná ompú bwǎ tǎwúg kú ná nywǎ. Ompú bwǎ á shí tǎw kú nywǎ tǎn mimbú mǎlǎlǎ nǎ onkwoond ósaman.

18 A mú nyinɔgǎ jǎgǎla gúl ja, jon í mú nywélushi mpú ná ndɛé mǎndǎlú mǎ mú sǎ ná mǎmpǎg mǎ wúmǎg.

19 Bwaanɔ, nkí nɔwól múúd á na bídí mǎ béégya nǎ obúbǎlé, a kǎ nɔgǎ gwaa cwagǎwa, nɔwól mǎ kǎ

sá ná a nyíngəg nə mpús í,
²⁰ mpugá ná muud mə sá ná sóol misém wúg
kóómb nyə ámə ηgə cwagəwa yí, a nyíngə nə mpús
yé, a mə sá ná *shíshim yó í fáámug nə shwiy; a mə sá
námé ná Zembî bəg kú ná kənd mísh ncúlyá mísém
myéd.

Kálaad Zεmbî : Sə́ á Gúgwáan New Testament in Makaa

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Makaa

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2014, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Makaa

© 2014, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2018-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
d1606f4a-0ada-5be8-9b44-23b40e4b3495